

**BØRNE- OG
UNDERVISNINGS-
MINISTERIET**

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 32 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR-nr.: 20453044

Statsrevisorernes Sekretariat
Folketinget
Christiansborg
ministersvar@ft.dk

Kopi:
Rigsrevisionen
rr@rigsrevisionen.dk

11. februar 2022
Sagsnr.: 21/25127

Ministerredegørelse vedrørende Beretning nr. 8/2021 om studen- ters overgang fra gymnasium til videregående uddannelse

Statsrevisorerne har anmodet om min redegørelse for, hvilke foranstaltninger og overvejelser Beretning nr. 8/2021 om studenter overgang fra gymnasium til videregående uddannelse har givet anledning til.

Det fremgår af Statsrevisorernes bemærkning til Rigsrevisionens beretning, at Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at gymnasierne ikke indfrier gymnasielovens formål, idet de ikke har fået flest mulige studerende til at overgå til en videregående uddannelse i perioden 2014-2017. Det fremhæves:

- At 6.300 flere studenter kunne have overgået til en videregående uddannelse, hvis alle gymnasier havde været lige så omkostningseffektive som de mest omkostningseffektive og sammenlignelige gymnasier.
- At der især på mindre og mellemstore gymnasier, gymnasier med hf-uddannelsen, gymnasier i udkantsområder og gymnasier, der har et elevgrundlag med svagere socioøkonomisk baggrund er et uindfriet potentiale for at få flere til at overgå til videregående uddannelse efter 27 måneder.

Statsrevisorerne finder det også utilfredsstillende, at på 37 pct. af gymnasierne er den pris, som staten betaler pr. student, der overgår til en videregående uddannelse, steget. De bemærker dog samtidig, at på 15 pct. af gymnasierne er omkostningerne pr. overgået student faldet, mens der for de resterende 48 pct. af gymnasierne har været en uændret omkostningseffektivitet.

Statsrevisorerne kritiserer endvidere Børne- og Undervisningsministeriets tilsyn for ikke have været tilstrækkeligt effektivt og målrettet de gymnasier, der har problemer med en lav og faldende overgangsfrekvens til de

videregående uddannelser. Statsrevisorerne fremhæver, at Børne- og Undervisningsministeriet ikke har ført tilsyn med alle fire gymnasieuddannelser i perioden 2017-2020, selv om det var et krav i gymnasireformen samt, at Børne- og Undervisningsministeriet kan effektivisere sit tilsyn ved at afkorte tidshorisonten for tilsynet.

Igangværende initiativer med fokus på overgang til videregående uddannelse

Med *Aftale om styrkede gymnasiale uddannelser* af 3. juni 2016 (gymnasireformen) blev der iværksat en række initiativer med det formål at styrke elevernes faglige afklaring og overgang til videregående uddannelse. Der er bl.a. indført centralt fastlagte studieretninger, der peger tydeligt frem mod de videre uddannelsesmuligheder, de forbereder til, samt etableringen af en moderne hf, som er tydeligt målrettet mod en professionsbachelor- eller en erhvervsakademiuddannelse. Det skal i den forbindelse understreges, at der er ikke fastsat et politisk niveau for, hvornår og dermed hvor hurtigt studenterne skal overgå til videregående uddannelse, men opfølgningen på nationalt niveau baseres på en målsætning om en kontinuerlig positiv udvikling og/eller fastholdelse af positivt niveau.

Beretningen fokuserer på studenter for perioden 2014-2017, og dermed indgår studenter efter gymnasireformen ikke. Det er endnu tidligt at vurdere reformens effekt på overgangen. Børne- og Undervisningsministeriet følger udviklingen i overgangen til videregående uddannelser. Det sker bl.a. gennem det etablerede følgeforskningsprogram, som afrapporterer 6. og sidste delrapport i 1. halvår 2022, og den årlige statusredegørelse til Folketinget, hvor bl.a. data for overgangsfrekvensen fremgår.

Der blev med *Aftale om styrkede gymnasiale uddannelser* endvidere nedsat et aftagerpanel med repræsentanter fra de videregående uddannelser, som skal følge udviklingen med målet om øget overgang til videre uddannelse og komme med anbefalinger i forhold til at øge målopfyldelsen. Panelet afleverede den første rapport til Børne- og Undervisningsministeren i foråret 2021. Det fremgår af rapporten, at ”*skoleåret 2018/2019 var som tidligere nævnt første år med studenter, som har gennemført den nye 2-årige uddannelse til hf-eksamen, mens skoleåret 2019/2020 var første år med studenter fra stx, hhx og htx. Det er derfor endnu tidligt i forhold til optag på de videregående uddannelser at se nærmere på de nye studenters studieparathed.*” Panelet skal ifølge kommissoriet aflevere en rapport hvert andet år.

Seneste tal for overgangen til videregående uddannelse peger i retning af, at flere studenter hurtigere påbegynder videregående uddannelse efter afsluttet uddannelse efter reformen. Der er en stigning i andelen af stx-, hhx-, htx- og hf-studenter, som påbegynder en videregående uddannelse 3 måneder efter afsluttet gymnasial uddannelse. Det kan dog ikke afvises, at Covid-19 har medført, at flere elever påbegynder en uddannelse direkte efter gymnasiet (fx grundet manglende mulighed for at rejse til udlandet

for at holde sabbatår). Børne- og Undervisningsministeriet følger udviklingen tæt.

Justering af tilsynet med de gymnasiale uddannelser

Rigsrevisionens kritik af, at Børne- og Undervisningsministeriet ikke har ført tilsyn med alle fire gymnasiale uddannelser og dermed ikke lever op til krav herom i gymnasireformen, er Børne- og Undervisningsministeriet – som også tidligere anført – uenig i, idet alle gymnasiale afdelinger årligt screenes i det risikobaserede tilsyn og dermed indgår i det tilsyn med overgang til videregående uddannelser, som føres af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet anerkender beretningens faglige perspektiver på, hvordan tilsynet kan tilrettelægges på andre måder. Styrelsen vil derfor justere sin model for det risikobaserede tilsyn med overgang således, at det sikres,

- at der årligt udtages afdelinger fra alle fire gymnasiale uddannelser til en nærmere undersøgelse, som er trin 2 i styrelsens tilsynsmodel (screeningen er trin 1).
- at der anvendes mere aktuelle data, som kan tilvejebringes tættere på året for fuldført gymnasial uddannelse, således at styrelsen tidligere retter henvendelse til afdelinger med lave overgangstal.

Styrelsen bemærker i den forbindelse, at det vanskeligt kan tilrettelægges et tilsyn med overgang, der anvender statutidspunkter inden for det første år efter fuldført gymnasial uddannelse, da flere afdelinger i så fald vil udgå af tilsynet på grund af diskretionerede værdier. Det skyldes, at få dimittender – særligt på afdelinger med små årgange – endnu er overgået til videregående uddannelse. Værdier baseret på færre end tre dimittender er diskretionerede for, at enkeltindivider ikke kan identificeres.

Det er styrelsens vurdering, at justeringer som ovennævnte vil skulle samtænkes med de øvrige modeller for det risikobaserede tilsyn med blandt andet elevernes faglige resultater og frafald fra uddannelsen, men at justeringerne samlet set vil kunne bidrage til at videreudvikle og styrke det årlige tilsyn, der blev etableret på baggrund af den politiske *Aftale om styrkede gymnasiale uddannelser* af 3. juni 2016.

Øvrige bemærkninger

Jeg vil for god ordens skyld gerne herudover afgive bemærkninger vedrørende præmisserne for Statsrevisorernes kritik, som ministeriet i forbindelse med høringssvar til beretningsudkast tidligere har gjort Rigsrevisionen opmærksom på.

Formålet med gymnasiale uddannelser er at forberede eleverne til videregående uddannelse, herunder at de tilegner sig almindelig viden og kompetencer gennem uddannelsens kombination af faglig bredde og

dybde og gennem samspillet mellem fagene (LBK nr. 1375 af 24/06/2021).

Opfyldelse af dette formål kan ikke alene måles på, hvor mange studenter, der er overgået til videregående uddannelse på et givet tidspunkt. I forhold til formålet om ”at forberede eleverne til videregående uddannelse” er andre indikatorer såsom faglige resultater ved de gymnasiale uddannelser mindst lige så centrale i forhold til at vurdere, i hvilket omfang formålet med de gymnasiale uddannelser opfyldes.

I *Aftale om styrkede gymnasiale uddannelser* af 3. juni 2016 (gymnasireformen) er der som følge heraf også opstillet tre retningsgivende mål, hvoraf overgang er et af dem:

1. Gymnasieskolerne skal udfordre alle elever uanset social baggrund, så de bliver så dygtige, som de kan.
2. En større andel af studenterne skal påbegynde en videregående uddannelse.
3. Trivslen i de gymnasiale uddannelser skal styrkes.

Børne- og Undervisningsministeriet vil endvidere påpege, at der kan være strukturelle forhold, som påvirker overgangsfrekvensen i væsentlig grad. Rammevilkårene må forventes at have betydning for tidspunktet for studenternes overgang. Dette indbefatter særligt konjunkturer og medfølgende muligheder på arbejdsmarkedet, men også andre samfundsmæssige tendenser og strømninger samt konkrete tiltag, såsom universiteternes indsatser for fastholdelse, ændring i adgangskrav mv. Disse rammevilkår ligger uden for de gymnasiale institutioners opgaver og indsats.

Med venlig hilsen

Pernille Rosenkrantz-Theil